

SUOMEN ELÄINLÄÄKÄRILIITTO
FINLANDS VETERINÄRFÖRBUND

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

23.10.2014

**Asia: LAUSUNTO LUONNOKSESTA MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN
ASETUKSEKSI LÄÄKKEIDEN KÄYTÖSTÄ JA LUOVUTUKSESTA
ELÄINLÄÄKINNÄSSÄ, LIITTEEN 3 LUKU 1 UUSI KOHTA 7**

Viite: Lausuntopyyntö sähköposti 22.10.2014, Karring

Lausunto koskee lääkeluovutusasetukseen ehdotettua muutosta injisoitavan loislääkkeen luovuttamista porojen loishäädön varalle tietyin edellytyksin:

Pyydettyinä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Suomen Eläinlääkäriliitto ry ja Poroeläinlääkäriyhdistys ry. vastustavat ehdotusta ja esittävät kantanaan, ettei kyseistä muutosta tule tehdä lääkkeenluovutusasetukseen. Loislääkkeen säilyttäminen ja käyttö on säilytettävä ainoastaan eläinlääkärillä.

Perustelut:

Asetusluonnoksen ollessa lausunnolla keväällä 2014 ei nyt kommentoitavana olevaa muutosesitystä asetustekstissä ollut. Nyt kommentointiaikataulu on varsin nopea. Ehdotuksesta ei ole sen valmisteluvaiheessa kysytty Suomen Eläinlääkäriliiton eikä asianomaisten pohjoisen Suomen virkaeläinlääkärien kantaa. Poroeläinlääkäriyhdistys Ry. yhtyy Eläinlääkäriliiton näkemykseen esillä olevassa asiassa.

Kyseisessä lääkkeenluovutusasetuksen muutosehdotuksessa ei ole uhattuna ainoastaan eläinlääkintähuollon ja lihantarkastuksen säilyminen maan pohjoisosissa. Vähintään yhtä tärkeitä ovat eettiset ja eläinsuojelulliset näkökohdat. Lopputuotteen turvallisuutta,

Aleksis Kiven katu 52-54

Puhelin (09) 7745 4810

etunimi.sukunimi@sell.fi

00510 Helsinki

Faksi (09) 7745 4818

www.sell.fi

hygieenistä ja eettistä laatua sekä dokumentoitavuutta, ketjuinformaatiota ja ”tuntureilta pöytään” -periaatetta on mahdottomia turvata, mikäli eläinlääkärit hoitavat jatkossa valvontatyönsä kirjoituspöydän takaa. Eläinlääkäriin osallistuminen erotuksiin on välttämätöntä, jotta poronlihan vierasaineettomuus, eettisyys ja puhtauden uskottavuus säilyy kuluttajien silmissä. Eläinlääkäriin on mahdotonta vastata lääkkeen käytöstä ja säilytyksestä ja valvoa sen käyttämistä, mikäli hän ei pääse tarkastamaan olosuhteita, joissa lääkettä käytetään. Erityisesti kun on kyse lääkkeestä, jolla on pitkä varoaika.

Eläinlääkärit tekevät erotuksissa paljon muutakin kuin loislääkitsevät poroja. Eläinlääkärit hoitavat sairaita ja vahingoittuneita yksilöitä, valvovat eläinsuojelulain noudattamista, suorittavat ante mortem -tarkastuksen teuraille, valvovat teuraseläinten lastausta, seuraavat porotokan terveystilannetta, arvioivat yksittäisten porojen ja laidunten kuntoa/sääolosuhteita ja osallistuvat yhdessä paliskunnan poroisännän ja työnjohtajan kanssa erotuksen suunnitteluun; eläinten erottelu jaetaan eri päiville, teuraskarsinoiden täytyminen suunnitellaan, hirvaiden kuohitsemisen kielletään ja kuljetusolosuhteet pakkasrajoineen määritellään. Aidalla tehdään poroille tyypillistä eläinterveydenhuoltoa. Porot laiduntavat pääosin metsissä ja tuntureilla ja ne kerätään kesäisin ja talvisin kerran aitaan. Kesällä eläimet kerätään n. 3 viikkoa kestävästä vasanmerkityksestä ja talvella 5 kuukautta kestävästä erotuskauden aikana, eikä yksilöitä saada aitaan välttämättä joka vuosi.

Loislääkitys toimenpiteenä vaatii ammattitaitoa eikä sitä voi suorittaa kuka tahansa: tarkoituksena on saada loislääke oikealla annoksella mahdollisimman kivutta ja aseptisesti, nopeasti ja varmaotteisesti nahan alle kaulaan. Lihaksensisäinen injektio aiheuttaa huomattavan kipuärsytyksen lisäksi pitkäaikaisen jäämän injektiokohtaan. Lääkityt eläimet on lisäksi merkittävä selvästi sovitulla tavalla, mikä vaatii jatkuvaa valvontaa. Lääkkeellä on huomattavan pitkä varoaika.

Edellä mainittu oikein ja vastuullisesti suoritettu lääkitys on erittäin tärkeä asia myös loislääkeresistenssiriskin kannalta sekä loisepidemioiden hallinnassa. Mm. kuluvalle teuraskaudella on saatu vahvat viitteet Setaria -loisen taudinpurkauksesta eteläisellä ja keskisellä poronhoitoalueella.

Kuluneen 30 vuoden aikana eläinlääkärien läsnäolo erotuksissa on vaikuttanut paljon poromiesten eläinsuojeluasenteisiin sekä parantanut teuraseläinten käsittelyä. Jatkuva eläinsuojeluvalvonta on silti edelleen tarpeen. Eläinlääkäri puuttuu aidalla esimerkiksi kiellettyihin tainnutusmenetelmiin, kiellettyihin kastraatiotekniikoihin ja kovakouraiseen eläinten käsittelyyn. Erotustilanteessa loukkaantuneen poron voi joutua määräämään lopetettavaksi. Ante mortem -tarkastuksessa varmistetaan porojen teuraskelpoisuus ja kuljetuskuntoisuus. On myös tärkeätä, että eläinlääkärien tuntuma porotalouteen, sen ongelmiin ja terveystilanteeseen säilyy. Laaja näkemys ja tuntuma voi säilyä ainoastaan säännöllisillä käynneillä poroerotuksissa.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut eläinlääkäri Hanna Nurmi.

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Marjatta Vehkaoja
toiminnanjohtaja